

HEMŞİRELİK EĞİTİMİ SORUNLARINA YÖNELİK

HEMED-HEPDAK EYLEM PLANI

2025-2029

Toplumların güvenli sağlık bakımı alabilmelerinde hemşireler önemli bir yere sahiptir. Bu katkı tüm dünyada yaşanan Covid-19 pandemi sürecinde nitelikli hemşirelik bakımının yarattığı farkın ortaya çıkardığı sonuçlarla anlaşılmıştır. Pandemi sürecinde ülkemizde hemşirelik mesleğinin önemi çokça tartışılmış, ancak gerekli düzenlemeler ve iyileştirmeler aynı ölçüde ilgi görmemiştir. Ancak dünyada olduğu gibi ülkemizde de sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi için ivedilikle hemşirelere yatırım yapılması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekir. Hemşirelik mesleğinin topluma iyi sağlık hizmeti verebilmesinde en önemli aşama nitelikli eğitimidir. Bu nedenle hemşirelik eğitiminin belirli standartlarda planlanması, yürütülmesi ve sonuçlarının izlenmesi önemlidir. Nitelikli ve kaliteli bir hemşirelik eğitimi topluma güvenli bakım veren hemşireler yetiştirmenin en önemli koşuludur. Özellikle son yıllarda toplumun sağlık bakım gereksinimlerini en iyi şekilde karşılayacak hemşirelerin yetiştirilmesine katkı verecek yetkinliğe ya da beceriye dayalı eğitim gibi isimlendirmelerle tanımlanan yenilikçi hemşirelik eğitim programları değişim ve iyileştirme gereksiniminin bir sonucudur.

Türkiye’de 2024-2025 öğretim yılında hemşirelik eğitimi veren 169 üniversite bünyesinde 187 (166 Türkçe, 21 İngilizce) program vardır. Bunlardan yalnızca 26 tanesi temel standartları karşılayarak Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK) tarafından akredite edilmiştir. Bunun dışında kalan programların büyük bir bölümünün eğitim kalitesi ve mezunlarından beklenen yeterliklerle ilgili herhangi bir koruyucu/önleyici düzenleme olmadan eğitimlerine devam ettikleri dikkate alındığında, nitelikli hemşirelik eğitimi için ülkemizde büyük bir boşluk olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra mezuniyet sonrasında tüm mezunların aynı unvanı alması ancak yetkinliklerinin çok farklı düzeylerde olması, mesleki bilgiye temellenmeyen bir

merkezi sınav ile kamu istihdamı yapılması, özel sektörde ise yetkinliğin öncelik olmaması nedeniyle toplum sağlığı risk altında bırakılmaktadır. Bu nedenle akredite olan programların yanı sıra akredite olmayanlarda da mezunların program çıktıklarına ulaşmalarını güvence altına alan iyileştirmelerin yapılması için meslek örgütlerinin ve eğitim programı yöneticilerinin güçlü bir iş birliğine gereksinim vardır. Bu gereksinimden yola çıkarak oluşturulan; “Hemşirelik Eğitimi Sorunlarına Yönelik HEMED-HEPDAK Eylem Planı Taslağı: 2025-2029”un hazırlık aşamaları şöyledir:

1. Aşama: İlk taslağın hazırlığı bir ön komisyon (Prof. Dr. Gülseren Kocaman, Prof. Dr. Hülya Okumuş, Prof. Dr. Dilek Özmen, Doç. Dr. Havva Arslan Yürümezoğlu) tarafından yapılmış ve ardından Hemşirelik Eğitimi Derneği (HEMED) ve Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK) yönetim kurullarının önerileri ile gerekli revizyonlar yapılmıştır.

2. Aşama: İlk taslak, HEMDEK ve SBF Hemşirelik Programı temsilcilerinin (Prof. Dr. Merdiye Şendir, Prof. Dr. Emel Ege, Prof. Dr. Sultan Taşçı, Prof. Dr. Nadiye Özer) görüşlerine sunulmuş ve alınan önerilere göre gerekli revizyonlar yapılmıştır.

3. Aşama: Paydaş görüşleri genişletilecek, hazırlanan taslak HEMDEK ve SBF temsilcilerinin seçilmiş programlardan alacakları görüşler yanı sıra THD ve ÖHDER’in görüş ve önerilerinin de eklenmesi ile eylem planı son halini almıştır.

Eylem Planının Yürütülmesi: Eylem Planı için yapılacak planlama ve girişimler için bir Hemşirelik Eğitim Sorunlarını İzleme Komisyonu (HEİK) kurulmuş, bu komisyonda aşağıdaki temsilciler yer almıştır.

- **HEMED-HEPDAK Danışmanları:** Prof. Dr. Gülseren Kocaman, Prof. Dr. Hülya Okumuş
- **HEPDAK Başkanı:** Prof. Dr. Dilek Özmen
- **HEMED Başkanı:** Doç. Dr. Havva Arslan Yürümezoğlu
- **HEMDEK Temsilcileri:** Prof. Dr. Emel Ege
- **SBF Temsilcileri:** Prof. Dr. Sultan Taşçı, Prof. Dr. Nadiye Özer
- **THD Başkanı:** Doç. Dr. Azize ATLI ÖZBAŞ
- **ÖHDER Temsilcisi:** Azra ÇETE

HEİK, bir çalışma yönergesi hazırlar. İzlenecek sorun, kapsamlı ve ayrı bir çalışma gerektiriyorsa, HEİK o konuya ilişkin alt çalışma grupları oluşturabilir. Çalışma grupları, HEİK'e karşı sorumludur ve yaptığı çalışma sonuçlarını komisyona sunar. HEİK ile çalışma grupları iş birliği içinde çalışır.

HEMŞİRELİK EĞİTİMİ SORUNLARINA YÖNELİK EYLEM PLANI

1. Hemşirelik lisans programlarının büyük bölümünün nitelikli bir eğitim için gerekli kriterlere ve eğitici-öğrenci oranının dünya standartlarına uygun olmaması

Hemşirelik programları plansız ve kontrolsüz bir biçimde açılmaktadır. Mevcut ve yeni açılan programlar için kontenjan belirlenirken eğitim için altyapı, eğitici nicelik ve nitelikleri dikkate alınmamaktadır. Halihazırda Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK), Lisans Programı Açma ve Sürdürme Kriterlerine uygun olmayan programlarda hemşirelik eğitimi devam etmektedir.

Hedef: Hemşirelik lisans programlarının; yeterli alt yapı (teorik eğitim, laboratuvar, sınıf, uygulama alanları), nitelik ve nicelik açısından uygun eğitici kaynağı olan üniversitelerde açılması.

Eylemler:

- Yeni lisans programlarının, uygun kaynaklara sahip kurumlarda açılması için HEİK'in YÖK ile görüşmesi. Ayrıca YÖK'te kurulan Hemşirelik Komisyonu'nda ele alınan konu ve çözüm önerilerinin yasal mevzuata girmesinin sağlanması.
- Yeni açılacak ve mevcut lisans programlarının YÖK Lisans Programı Açma ve Sürdürme Kriterlerine uygunluğunun güncel olarak HEMED tarafından izlenmesi, kriterleri karşılamayan lisans programlarının ilgili kurumlara ve YÖK'e HEİK tarafından yazılı olarak bildirilmesi.
- Lisans programı kontenjanlarının, eğitici sayısı ve özelliklerinin herkes tarafından ulaşılabilirliğinin yanı sıra, kurumların fiziksel alt yapısı ve uygulama olanaklarının da YÖK Atlas'tan ulaşılabilmesinin HEMED ve HEPDAK tarafından YÖK'ten talep edilmesi.
- Lisans programı kontenjanlarının belirlenmesinde HEİK'in YÖK ile gerekli görüşmeleri ve planlamaları gerçekleştirmesi.

2. Hemşirelik programlarına yerleşen adayların taban ve tavan puanları arasında farkın büyük olması

Başarı puanları ve sıralamalarında eğitim kalitesini olumsuz düzeyde etkileyecek farklar vardır. Hemşirelik programlarına yerleşen öğrencilerin, taban ve tavan puanları, başarı puanları ve sıralamalarında ciddi farklılıklar mevcuttur. Bu durum, özellikle vakıf üniversitelerinde aynı programda yer alan öğrenciler arasında öğrenme farklılıklarına yol açmakla birlikte ülke genelinde de farklı programlarda farklı düzeylerde eğitim verilmesine neden olmaktadır.

Hedef: Hemşirelik lisans programlarına giriş için başarı sıralaması sınırının getirilmesi.

Eylemler:

- Hemşirelik programlarına giriş için HEMED'in önerdiği 250.000 (3930 kontenjan azalması anlamına geliyor) sıralamasının baraj olarak belirlenmesi için HEİK'in YÖK ile görüşmeler yapması. (HEMED eğitici alt yapısı, vakıf üniversitelerinin kapasitesini dikkate alarak yaklaşık %25'lik bir kontenjan azalışını sağlamak için bu sıralamayı önermektedir).

3. Öğretim Elemanlarının Nicelik ve Nitelik Sorunları

Hemşirelik programlarında öğretim üyesi sayısı 1899, araştırma görevlisi ve öğretim görevlisi sayısı 1108, bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı ortalama 68.7'dir (2.8-782). Hemşirelik lisans programlarının, yaklaşık 1/3'ü öğretim üyesi sayısı açısından YÖK'ün lisans programı açma ve sürdürme kriterlerine uymamaktadır.

Hedef: Hemşirelik lisans programlarında görev alan hemşire eğitici sayısının artırılması.

Eylemler:

- Hemşire eğitimcilerin sahip olmaları gereken yetkinliklerin, HEMED tarafından paydaş görüşleri alınarak belirlenmesi.
- Lisans program sayıları ve öğrenci kontenjanları göz önüne alınarak, gereksinim duyulan hemşire eğitimci sayısının belirlenmesi için ilgili paydaşların katılımı ile gerekli çalışmaların ivedilikle HEMED tarafından başlatılması. Ayrıca, bu çalışma verilerine dayalı olarak; lisans programlarında gereksinim olan eğitici kadrolarının kaynağı olan lisansüstü programların kontenjanlarının özellikle araştırma

üniversiteleri bünyesinde artırılması için hemşirelik eğitimi yöneticileri ile planlama yapılması. Konunun YÖK'te kurulan Hemşirelik Komisyonu'nda ele alınması.

- Hemşireliğin öncelikli alan kapsamına alınması için HEİK'in YÖK ile görüşmeler yapması.
- YÖK Atlas veri tabanında öğrenci kontenjanlarını ve mevcut öğrenci sayılarını temel alarak öğrenci-öğretim üyesi oranına yer verilmesi için HEMED ve HEPDAK'ın YÖK'ün ilgili birimleriyle görüşmeler yapması.
- Hemşirelik programlarına eğitici kaynağı sağlanması için lisansüstü programlara ve eğitimcilere yapılması gereken yatırım konusunda HEİK'in YÖK ile görüşmeler yapması.
- Hemşirelik programlarındaki öğretim üyelerinin %39'u, araştırma görevlisi ve öğretim görevlilerinin ise %27'si üç büyük şehirde toplanmıştır. Hemşirelik eğitiminin kalitesini doğrudan etkileyen bu dengesiz dağılımı önlemek için yeni açılan ya da istihdam için cazip olmayan üniversitelerde kadroların boş kalmasını önlemek için ücret, lojman vb. teşviklerin planlanması konusunda HEİK'in YÖK ve ilgili paydaşlarla görüşmeler yapması.
- Öğretim elemanlarının eğitim becerilerinin geliştirilmesi için HEMED ve HEPDAK'ın eğitici eğitimi programı düzenlemesi.
- Öğretim elemanlarının klinik deneyimlerinin-becerilerinin yeterli olması/güncellenmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için HEMDEK ve SBF Hemşirelik bölümü temsilcilerinin planlamalar yapması. Vakıf üniversitelerinde nitelikli eğitime katkı verebilmeleri için tam zamanlı öğretim üyesi oranına standart getirilmesine yönelik HEİK'in YÖK ve ilgili birimlerle görüşmeler yapması.
- Klinik eğitim için yetkin rehber hemşirelerin belirlenmesi, öğrencilerin kazanmaları beklenen yetkinliklerle uyumlu olacak şekilde rehberlik yapmalarının sağlanması için lisans programı yöneticileri ve öğretim elemanlarına yönelik HEMED'in "Rehber Hemşire Eğitici Eğitimi" yapması.
- Rehber hemşirelik modelinin YÖK-Sağlık Bakanlığı tarafından tanınmasına yönelik çalışmalar yapılması.

4. Hemşirelik Dışı Alanlarda Öğretim Elemanı İstihdamı

Hemşirelik programlarında eğitici-öğrenci oranı eğitim kalitesini olumsuz etkileyecek düzeydedir. Özellikle alan dışı atamalar ile farklı alanlardan kişilere pozisyon verebilmek

için yapılan atamalar uzmanlık alanları uygun olmadığı için hemşirelik eğitimine katkı verememektedir. Bu nedenle, YÖK'ün belirlediği sınırlı sayıdaki norm kadronun hemşirelik eğitimine doğrudan katkı verecek hemşire eğitimcilerle ayrılması gerekmektedir. Hemşirelik dışı alanlardan 180'den fazla öğretim üyesi ve görevlisi hemşirelik programlarında bulunan kadrolarda istihdam edilmekte ve alan dışı öğretim elemanı ilanları ve atamaları halen devam etmektedir.

Hedef: Hemşirelik lisans programlarında uzmanlık alanı hemşirelik olan eğitimcilerin görev almalarının sağlanması.

Eylemler:

- Eğitimcilerin niteliklerine uygun pozisyonlarda istihdam edilmesi için üniversitelerin kadro politikalarının açıkça tanımlanması ve buna uygun şekilde atamaların yapılması için HEMED'in yapmakta olduğu gibi kurumlara ve YÖK'e ilgili durumların bildirilmesine devam edilmesi ve HEİK'in de durumun takipçisi olması.
- Hemşirelik programlarında gereksinim olan uzmanlık alanlarının belirlenmesi, kadro ilanlarında bu alanların dikkate alınması için HEİK tarafından YÖK ile gerekli görüşmelerin yapılması.

5. Eğitim Kalitesinin Düşük Olması ve Gerekli Becerileri Kazanmadan Mezun Verilmesi

Yükseköğretimde eğitim kalitesi akademisyenler, öğrenciler ve mezunlardan hizmet alan toplum tarafından uzun süredir eleştiri konusudur. Hemşirelik eğitiminde de benzer tartışmalara neden olan bir eğitim ve gerçek çalışma ortamı arasında uyumsuzluk sorunu vardır. Mezunların önemli bir kısmının kendilerinden beklenen yetkinlikleri karşılayamadıkları tüm paydaşlar tarafından ifade edilmektedir.

Hedef: Hemşirelik lisans programı mezunlarına gerekli yetkinlikleri ve becerileri kazandıracak bir eğitim programının benimsenmesi.

Eylemler:

- HUÇEP komisyonunun, kısa vadeli revizyon çalışmalarında ve uzun vadeli çekirdek programı çalışmaları yapılırken:
  - Hemşireliğin temel görevi olan "bakım verme" rolü açısından gözden geçirilmesi ve revize edilmesi.

- HUÇEP'in yetkinlik temelli olarak revize edilmesi ve mezunlardan beklenen temel yetkinliklerin tanımlanması/güncellenmesi için çalışma yapılması.
- Programlarda etkili öğrenme tasarımları kullanılması ve müfredatın mezunlardan beklentiler ile uyumlu olması için HEMED ve HEPDAK'ın ulusal çalışmalar yapması.
- Eğiticilerin kendilerini sürekli yenilemeleri için program yöneticileri tarafından uluslararası eğitim ve araştırma iş birliklerine yatırım yapılması ve teşvik edilmesi.
- Hemşirelik eğitimi sırasında beceri ve yeterlilik odaklı sınavlarının artırılması ve öğrencilerin pratik uygulamalarla mezuniyete hazırlanmasının sağlanması.

6. Uygulama Alanlarının Yetersizliği ve Uygulama Saatlerinin Uygun Olmaması

Hemşirelik eğitimi verilen programların uygulama alt yapıları gözetilmeden açılması nedeniyle öğrencilerin ders hedefleri ve program kazanımlarına uygun şekilde alan/klinik uygulaması yapacakları kuruluşların olmaması ya da yetersiz olması önemli bir sorundur. Bunun yanı sıra Avrupa Birliği direktiflerine göre en az 2300 saat olması gereken uygulama süresinin programların çoğunda karşılanmadığı, karşılanması için laboratuvar ve sınıf içi öğretim etkinliklerinin uygulama gibi sayıldığı da bilinmektedir. Her iki sorun hemşirelik eğitiminin önemli bir parçası olan uygulamalı eğitimin kalitesini ve niteliğini olumsuz şekilde etkilemekte ve mezunların gerekli yetkinlikleri kazanamamalarına neden olmaktadır.

Hedef: Hemşirelik lisans programlarının, koşulları uygun olan ve yeterli sayı ve nitelikteki uygulama alanlarında 2300 saat uygulamalı eğitim için gerekli koşulları hazırlamaları.

Eylemler:

- HEİK tarafından YÖK'e koşulları uygun olmayan ve uygulama alanı yeterli olmayan programlarla ilgili durum raporu sunulması.
- Program yöneticilerinin, üniversite yönetimlerinin uygulama alanları bulmak ve protokol yapmak konusunda yönlendirici olması. Çözüm bulunamayan kurumlarda hem üniversite kanalıyla hem de HEİK üzerinden YÖK'e durumun bildirilerek konunun sürekli gündemde tutulmasının sağlanması.
- Hemşirelik programlarının yöneticilerinin katılımıyla gerçekleştirilecek bir toplantı ile uygulama saatlerinin 2300 saate çıkarılabilmesi için eğitim programlarının revizyonu konusunda iş birliği yapılması.

7. Hemşirelik Alan Bilgisine Temellenen Mezuniyet Sonrası Merkezi Sınav Olmaması

Hemşirelik programı mezunları lisans eğitimi boyunca edindikleri alan bilgisinin dışında genel bir içeriğe odaklanan merkezi sınav ile kamu tarafından istihdam edilmektedir. Özel sektör kuruluşları ise bu genel sınav sonucu alana özgü olmadığı için istihdam kriteri olarak kullanmamaktadır. Bunun yanı sıra öğrenciler eğitim süresince KPSS gibi alan dışı bir sınavı, istihdam kaygısı nedeniyle önceliklendirmekte ve alan bilgisini ikinci plana almaktadırlar.

Hedef: ÖSYM tarafından düzenlenecek, mesleki alan bilgisine temellenen bir merkezi sınavla kamu istihdamının yapılması. Ayrıca özel sektörde nitelikli hemşire insan gücü arayışı olan kuruluşların da sınav sonucunu istihdam amacıyla kullanabilmesi.

Eylemler:

- HEİK tarafından hemşireliğe özgü bir alan sınavı için ÖSYM ile işbirliği yapılması ve bu işbirliğinden çıkacak kararların uygulamaya geçirilmesi için çalışılması.

8. Öğrencilerin Yaşadıkları Sorunlar

Hemşirelik programlarının program çıktılarında “yabancı dili mesleki alanda etkin kullanabilme” yer almasına karşın mezunlar bu çıktıya yeterince ulaşamamaktadırlar. Bu bağlamda, öğrenciler uluslararası değişim programlarından yeterince yararlanamamaktadırlar.

Ayrıca ülkemizde sayıları hızla artan uluslararası öğrencilerin kabulü sırasında dil yeterliklerinin sağlanmamış olması nedeniyle sorunlar yaşadıkları bilinmektedir. Temel iletişimi sağlayacak düzeyde Türkçe konuşamayan öğrencilerden, teorik derslerde başarının yanı sıra, hasta ve ailesi ile iletişim kurması beklenmektedir. Bu durum uluslararası öğrencilerin hem motivasyonlarını hem de akademik başarılarını olumsuz etkilerken diğer öğrencilerin öğrenme süreçleri de etkilenmektedir. Uluslararası öğrencilerin yaşadıkları diğer bir sorun ise, öğrenci-öğretici oranlarının yüksek olmasına bağlı olarak yeterli akademik danışmanlık alamamaları nedeniyle eğitim süreçlerinde kendilerine hedef belirleyememeleridir.

Hedef: Hemşirelik programlarında öğrenim gören öğrencilerin yabancı dil öğretiminin iyileştirilmesi ve değişim programlarına katılan öğrenci sayılarının artırılması. Uluslararası

öğrencilerin üniversitelere kabulünde dil yeterliklerinin bir komisyon tarafından değerlendirilmesi ve tüm öğrencilerin yeterli akademik danışmanlık alabilmesi.

Eylemler:

- Program yöneticilerinin, eğitim programlarında yabancı dil öğretimi ve değişim programlarına katılım konusunda iyileştirmeler yapması:
  - Eğitim programında yabancı dile ilişkin derslerin etkin yürütülmesi ve öğrencilerin B2 düzeyinde İngilizce becerisine sahip olarak mezun olmaları için gerekli düzenlemelerin yapılması.
  - Uluslararası değişim programlarından yeterince yararlanmaları için öğrencilerin teşvik edilmesi ve gerekli desteklerin sağlanması.
- Uluslararası öğrencilerin üniversitelere kabulünde başvuru yapılan programın yöneticisinin de dahil olduğu bir komisyon tarafından dil yeterliğinin değerlendirilmesi.
- Program yöneticileri tarafından yabancı uyruklu öğrenciler için teorik ve uygulamalı eğitimler için yeterli oryantasyonun sağlanması.
- Program yöneticileri tarafından tüm öğrencilerin (yabancı uyruklular dahil) eğitim süreçlerinde yeterli akademik danışmanlık alabilmesinin sağlanması.

9. Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğine İlişkin Yaşanan Sorunlar

Hemşirelik eğitimi uygulamalı bir eğitim olduğu için öğrencilerin program kapsamında verilen teorik bilgiye ilişkin beceri ve yetkinlik kazanılabilmesi için uygulama alanlarında uygulama eğitimlerini gerçekleştirerek profesyonel yaşama hazırlanmaları gerekmektedir.

Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğine göre, intörlük uygulaması sadece tıp fakültesi altıncı sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Bununla birlikte YÖK tarafından yükseköğretim kurumlarına gönderilen 23.08.2021 tarihli ve 60183 sayılı ilgili yazının 28.08.2024 tarihli düzeltme yazısında belirtildiği üzere hemşirelik son sınıf intörlük uygulaması “İşletmede Mesleki Eğitim” olarak tanımlanabilir. Ancak “Mesleki eğitim”, mali konular nedeniyle uygun bulunmamaktadır. “Uygulamalı Ders” olarak tanımlandığında ise öğrenciler sigortalı sayılmamakta ve ücret alamamaktadırlar. Öğrencilerin sigortalı olmamaları, uygulama sırasında oluşabilecek olası bir mesleki yaralanma durumunda, sağlık güvencesi bulunmayan öğrencilerin sağlık bakımının ve giderlerinin karşılanması açısından mağduriyete neden olabilmektedir. Öğrencilerin ücret alamamaları nedeniyle mezuniyet

sonrası staj ücreti talep edebilecekleri ve yasal yollara başvurabilecekleri gerekçesiyle öğrenciler bazı kurumlarca uygulamaya kabul edilmemektedirler. Kabul edilen bazı öğrencilerin de ücret talebi konulu davalar açtığı bilinmektedir.

Hedef: Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğine ilişkin değişiklikler yapılması.

Eylemler:

- Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinin revize edilmesi için HEİK'in YÖK ile görüşmeler yapması. Bu kapsamda Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinde şu değişiklerin yapılması:
  - MADDE 3 – (1)'e intörnlük uygulaması tanımına “hemşirelik dördüncü sınıf öğrencilerinin...” eklenmesi.
  - MADDE 12 - (10)'un Hemşirelik programlarındaki intörnlük uygulaması, işletmede mesleki eğitim kapsamında değerlendirilir.' şeklinde revize edilmesi.